

Eckhardt Tibor lesz Magyarország főmegbízottja a Népszövetség szeptemberi ülészakán.

A választójog és a debreceni események a kisgazdapárt értekezletén.

A független kisgazdapárt Eckhardt Tibor elnöklésével pénteken pártértekezletet tartott. Nagy érdeklődés előzte meg a tanácskozást, mert az utóbbi napokban a választójog kérdéseivel kapcsolatban a politikai körök élénken foglalkoztak a párt álláspontjával. Az értekezletről, amelyen csaknem teljes számban jelentek meg a képviselők, a következő közleményt adták ki:

Az értekezleten Eckhardt Tibor ismertette a titkos választójog megvalósítása tárgyában folytatott tárgyalásait és azt a megoldást, amelyet a tárgyalásaiból kifolyólag a titkos választójog és egy becsületes választási eljárás fejében engedmény gyanánt lehetségesnek tart és amelyet Sztranyavszky Sándornak, a nemzeti egység pártja elnökének megküldött. A párt egyhangú hozzájárulással tudomásul vette vezérének eljárását és elhatározta, hogy a kérdéses átiratot ma este teljes terjedelmében közzé teszi.

Bejelentette még Eckhardt Tibor, hogy mint magyar főtábornok részt vesz a Népszövetség szeptember 8-án kezdődő ülészakájának tárgyalásain. Ez az elfoglaltsága körülbelül két hétig távollattja az országtól. Javaslatára távollétének idejére a párt Hegymegi-Kiss Pál képviselőt kérte fel helyettesítésére. Végül egyhangúlag kimondotta a párt, hogy Dinnyés Lajos képviselőt egy esti lapban megjelent nyilatkozata után nem tekintik tovább tagjának.

A választójogi kérdések megbeszélése után a kisgazdapárt foglalkozott a csengeri választással és

a petíció visszavonásával kapcsolatos kérdésekkel. Gyene Pál képviselőjelölttel való együttérzését mondta ki és öt nemes magatartásáért üdvözölte. Foglalkozott a pártlapok elorzásának jelenségeivel és ezzel kapcsolatban a miniszterelnöknél lépéseket tesz. Tárgyalta Eckhardt Tibor beszámolója alapján számos tisztaeszei lakossal szemben állítólag elkövetett atrocitásokat és megbizta Hegymegi-Kiss Pált, hogy tárja fel ezeket és hasonló ügyeket a belügyminiszternél, valamint más illetékes helyeken.

A gönci választási események tárgyalásánál a párt hozzájárult ahhoz, hogy Perley Lajos képviselő-jelölt dr. Szilágyi Árpád és társai ellen a bűnvádi feljelentést megtegye. Hozzájárult ahhoz is, hogy petíciót adjon be az ajánlások meghamisítása és ellopása miatt, egyúttal kiküldte aláírások eszközölésére Musa Istvánt, Kiskunhalas képviselőjét. Elhatározta a párt, hogy a belügyminiszternél küldött-ségben tesz lépéseket olyan irányban, hogy a gönci választókerületben a lakosság közbékeje érdekében pártgyűléseket tarthassanak. A gönci eseményekkel kapcsolatban azt is elhatározták, hogy a képviselő-jelölt és a nép érdekeit minden fórum, a nagy nyilvánosság előtt is megvédik.

Végül a párt tárgyalta a debreceni eseményeket, amelyekkel kapcsolatban szükségesnek látja, hogy a törvénysértések alkotmányos szempontból vizsgálata tárgyává tegyék. Az idetartozó anyag át-tanulmányozására Ulain Ferencet kérték fel.

A független kisgazdapárt nyilvánosságra hozta Eckhardt Tibor választójogi javaslatát.

Titkos szavazás törvényhatósági lajstrom alapján. — A kis pártok indulásának és a mandátum elnyerésének korlátozása. — Ezer-kétezer ajánlás szükséges. A töredékszavazatok hozzáadandók a többségi párt szavazataihoz. — A többséget elért pártok 24 mandátumból álló „prémiumhoz” jutnak.

A tervezet hatévi helybenlakáshoz köti a választójogot és a névjegyzékből kizárja a közegélyben részesülőket.

A független kisgazdapárt pénteken este nyilvánosságra hozta azt a választási reformtervezetet, amelyet Eckhardt Tibor, a párt vezére, eljuttatott az egységspárt elnökéhez. A pénteki pártértekezleten Eckhardt Tibor bejelentette, hogy a párt felhatalmazása alapján még régebben szóbeli megbeszélést folytatott Gömbös Gyula miniszterelnökkel a titkos választójog kérdésében és a kormányelnökkel két-éves megállapodásra is jutott. Ezek egyike a választás titkossága, másika a becsületes választási eljárás. A tárgyalások alkalmával a miniszterelnök az általános választójog tekintetében biztosítékok megállapítását kívánta, abból a célból, hogy a nyílt szavazásról a titkos szavazásra való átmenet az állami életben megrázkódítás nélkül történhessen.

Ilyen előzmények után Sztranyavszky Sándor, az egységspárt elnöke arra kérte Eckhardt Tibort, hogy választójogi elgondolásait írásban is közölje és jelölje meg azokat a biztosítékokat, amelyeket az általános választójog korlátozása tekintetében a kisgazdapárt elfogadni hajlandó lenne.

Erre a felhívásra Eckhardt Tibor a következő javaslatot küldte meg az egységspárt elnökének:

Itthoni és külföldi tapasztalat szerint titkos szavazás esetén kettős veszély ellen kell preventív módon intézkedni. Egyrészt a csavargó demagógia érvényesülése, másrészt a bankpénz és a nagytőke egyoldalú befolyása ellen. Ily irányú hatásos védekezés hiányában a képviselőház erkölcsi és értelmi színvonala alászáll, a közérdek jogosulatlan magánérdekekkel szemben elhomályosul és maga a parlamentáriszuszus kerül veszélybe.

Az egyéni, kerületenkénti választás minden körülmények között veszélyes, mert a nép kegyelme utalt képviselői ebben könnyen sülyed le a választók magánügyeinek intézőivé, vagy pláne befolyásos választók kizáróvá. Nem helyesíthető az országos lajstrom sem, mely az egyéni érdekek kiszolgáltatásától mentesíti ugyan a képviselőt, egyben azonban a megválasztott képviselő és a választóközönség között a személyes érintkezést megszakítja. A legjogosabb helyi érdek is alig jut ez esetben a törvényhozás vagy a hatóságok előtt szószólóhoz. De felburjánzik a pártabszolutizmus s a költséges pártszervezet szükségszerű létesítése rengeteg pénzt emészt, mely korrumpálja a pártokat, panamákra vezet és megint csak lejáratja a parlamentáriszuszust.

Törvényhatóságokként lajstromos, titkos szavazás.

A helyes eljárás az, ha sem túlnagy országos lajstrom, sem a mesterkéltyű egyéni kerületi rendszer nem érvényesül, hanem természetes és hagyományos politikai egységekként történik a választás. Ezekben a társadalmi, gazdasági és politikai együttélés és működés során a választásoktól függetlenül jól megfontolt és kipróbált értéktételek alakulnak ki, szemben az egyéni kerületekben történő mesterkéltyű szelekcióval, ahol a kizárólag erre a célra ad hoc összedobált községek népe ötvenként egyszer egyesítettül csupán oly választás megjelölésére, melynek tekintetében előzetesen komoly ítéletet formálni alkalmatlanok.

Javasolom ezért, hogy: a régi hagyományoknak megfelelően a titkos szavazás törvényhatóságokként, lajstrom alapján esz-

közöltesék. Budapest és a környéki kerület hagyás-zék meg jelenlégi beosztásában. Pest vármegeye azonban bontassék két kerületre (északi és déli).

Javaslatok a választási eljárás reformjára.

Az alkotmányos élet megszüntetése és diktatúrák bevezetése az utóbbi évtizedben Európában többnyire azért vált szükségessé, mert a titkos választójog hatása alatt a kétpártrendszer alkotó elemeire bomlott, a nagy politikai pártok felaprózódtak, így állandó kormányképes többség számos parlamentben nem tudott alakulni, az állam hajója cél nélkül hanykolódott a politikai szélsőségek által felkorbácsolt hullámokon, közérdekből kellett tehát a tekintély uralmát és a kormányzás állandóságát rendkívüli intézkedésekkel biztosítani. Legjobb kormányzat az önkormányzat.

Az Európában divatosá vált Führerprinzip és tekintélyelv magasabb politikai nézőpontból módfelett veszélyes, mert minden komolyabb változtatás súlyos megrázkódításokkal jár, lázadást vagy forradalmat jelent. A magyar lélek egyébként is szabadsághoz van szokva s huzamosabb időn keresztül elnémitva, lázadonna a szolgátságnak érzett tekintélyuralom ellen. Hogy tehát tekintélyuralomra vezető helyzet be ne következék, a választójogi reform során kell gondolkodni arról, hogy a nemzetnek mindenkor kormányképes többség álljon a rendelkezésére az alkotmányos élet zavartalan biztosítása céljából. Ki kell zárni az egyoldalú osztályérdekek nyers érvényesülését és lehetetlenné kell tenni helyiérdekű vicinális csoportoknak az országos politikában való önálló jelentkezését. Erre a választási eljárás nyújt leginkább lehetőséget, de ennek az eljárásnak becsületesnek kell lenni s a végső kompromittált jelenlegi ajánlasi rendszert éppen ezért más, tisztességes módszerrel kell felváltani.

Melyik párt indulhat és melyik kaphat mandátumot?

Javasolom ezért, hogy:

1. Az általános választásokon minden országos párt, mely be van jelentve, indulhasson, ha a képviselőházban a választás előtt legalább tíz képviselővel volt képviselve, vagy

ha az általános választás kiírása után legalább tíz törvényhatósági kerületben érvényes lajstromot tud az ajánlás során felállítani.

Ervényes a lajstrom akkor, ha az illető törvényhatósági kerületben azt legalább ezer, de legfeljebb kétezer szavazó írásban ajánlja.

2. Csak olyan országos párt juthat a választás során mandátumhoz:

amelyik legalább öt mandátumot szerzett az országban;

az egyes törvényhatósági kerületekben pedig csak az a párt juthat mandátumhoz, amely legalább egy teljes mandátum elnyeréséhez elegendő szavazatot kapott.

A mandátumot nem jelentő töredék szavazatok minden törvényhatósági kerületben hozzáadandók az ott legtöbb szavazatot kapott párt szavazataihoz,

JUNIOR OKTÓDA SUPER
2+1 CSÖVES
2 PENTÓDÁS
KÜLFÖLDVEVŐVEL
4+1 CSÖVES
AMERIKAVEVŐ
SZUPERRÁDIÓVAL

PHILIPS

Lajstromkapcsolás választás előtt és után.

3. Az egyes országos pártok lajstromai össze-kapcsolhatók, még pedig:

a választás előtt az egyes törvényhatósági kerü-letekben oly célból, hogy jelen pont 2. a) és b) al-pontjai szerint a törpártok megsemmisülő szava-zatai javukra írhatók legyenek;

a választás megjelése után kapcsolhatók a laj-stromok országosan abból a célból, hogy a mandátu-mok ötven százalékát meghaladó többség legyen biz-tosítható. Az önmagában vagy lajstromkapcsolás ut-ján abszolút többséget elért párt, vagy egybekapcsolt pártok 24 mandátumból álló prémiumhoz jutnak s ennek a 24 képviselőnek a kijelölési joga a többséget elnyert országos pártot, illetőleg pártokat illeti meg.

Igy biztosítva van minden esetre munkaképes parlamenti többség kialakulása s a prémium szükség esetén kormányképes koalíció kialakítását is hathatósan elősegíti.

Hatévi helybenlakás és a közegélyben részesülők kizárása.

A jelenleg érvényben lévő választói jog terjedelme általában megfelelő, figyelembe kell azonban venni, hogy a politikai erkölcsök korrumpáló nyíltszavazásos rendszer a választók széles tömegeinek nevelésére hosszú időn át rendkívül káros hatást gyakorolt és faluhelyen pótolni kell még azt a munkát, mit városokban az elmúlt évtizedben a magyar politikai élet már elvégzett. De ezenkívül is a pusztító gazdasági válság egyre szé-lesebb rétegeket juttat proletársorsba s kétségbeesett és munkanélküli tömegeket termel ki. Eppen azért a fenn-álló szükség tartama alatt a még oly méltánylandó egyéni szerzett jogokkal szemben is érvényesíteni kell a parancsoló közérdeket.

Javasolom ezért, hogy:

az országgyűlési képviselői választójog ugyan-ugy, mint a törvényhatósági választói jog, költessék hat évi egyhelybenlakáshoz;

a választói névjegyzékből törölendők mindazok, akik az előző tizenkét hónapon belül közegélyben ré-szesültek.

A viszonyok javulása automatikusan fogja maga után hozni a választók létszámának az emelkedését s a rendelkezések automatikus félk gyanánt fognak hatni.

A jelenlegi választói törvény egyéb részeiben érin-tetlenül volna meghagyandó.

A paraguay-bolivian háboru vége felé közeledik.

Washington, aug. 31. A paraguay-bolivian há-boru, amely most már harmadik éve tart, vége-jelé közeledik. Paraguay kormánya kijelentette, hogy hajlandó minden feltétel nélkül béketárgyalá-sokat kezdeni s minden jel arra mutat, hogy Bol-ivia is késznek nyilatkozik leülni a zoldasztalhoz, bár a bolivian kormány egyelőre még különböző kikötéseket hangoztat. A délamerikai semleges álla-mok már régóta közvetítettek a két hadviselő fél kö-zött s a paraguayi korinány most végre elfogadta közvetítő javaslatukat, amelynek értelmében azon-nal beszüntetik az ellenségeskedéseket és megbizot-takat küldenek ki Buenos-Ayresbe a béketárgyalások megkezdésére. Bolivia egyelőre még kikötésekkel élt s attól teszi függővé a közvetítő javaslat elfo-gadását, elismeri-e Paraguay azt a jogát, hogy ke-reskedelmi kikötőt kapjon a Paraguay folyó men-tén. Washingtoni politikai körökben azt hiszik, hogy Bolíviát is sikerül majd rávenni a béketárgya-lások mielőbbi megkezdésére és hogy a tél beállta előtt létrejön a béke a délamerikai hadszíntéren. (Inf.)